

UOT 331.5.024.5

Məmmədova M.H., Cəbraylova Z.Q.

AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu, Bakı, Azərbaycan

depart15@iit.ab.az

AZƏRBAYCANDA İNFORMASIYA TEXNOLOGİYALARI MÜTƏXƏSSİSLƏRİNİN PEŞƏKARLIĞININ ARTIRILMASI PROBLEMLƏRİ

Ölkəmizdə informasiya cəmiyyəti quruculuğunun formalaşması informasiya texnologiyaları mütəxəssislərini müasir inkişafdan geri qalmasına, rəqabətə dözümlük nümayiş etdirməyə və bunun üçün də bilik və bacarıqlarını artırmağa sövq etdirir. Məqalədə “Azərbaycanda İT mütəxəssislərə tələbatın monitorinqi” istiqamətində aparılmış tədqiqatın İT kadrlarının bilik və bacarıqlarını artırmaqda məqsədini, rastlaşdığı problemləri, bu istəyə işəgötürənlərin münasibətini əks etdirən məqamlar öz əksini tapmışdır.

Açar sözlər: İT mütəxəssisləri, İT ixtisasları, İT üzrə kadr bazarı, İT mütəxəssislərinin peşə səviyyəsi.

Giriş

Ölkəmizdə informasiya texnologiyalarının prioritet sahə elan olunması, ictimai-siyasi həyatın bütün sahələrinə nüfuz etməsi səbəbindən həm informasiya texnologiyaları (İT), həm də digər sahələrdə müvafiq ixtisaslı mütəxəssislərə tələbat artmışdır və bu proses yaxın illərdə daha da güclənəcəkdir. Yüksək ixtisaslı kadr potensialının mövcudluğu İT sferasının inkişafında əsas faktorlardan biridir. Məhz bu baxımdan, Azərbaycan Respublikasında rəqabət və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə (2010-2012-ci illər üçün), Azərbaycan Respublikası regionlarının inkişafı üzrə (2009-2013-cü illər üçün), Azərbaycan Respublikası Məşğulluq strategiyasının həyata keçirilməsi üzrə Dövlət Proqramlarında (2007-2015-ci illər):

- 1) müxtəlif ixtisaslı kadrlara olan tələbatın müəyyən edilməsi;
- 2) əmək bazarının rəqabətə davamlı kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi;
- 3) təhsilin əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılması məsələləri öz əksini tapmışdır [1-3].

Sadalanan məsələlərin həlli istiqamətində Azərbaycanda son onilliklərdə formalaşmış əmək bazarının İT mütəxəssisləri seqmentinin vəziyyətinin öyrənilməsi və bu sahədə mövcud olan problemlərin araşdırılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Ölkəmizdə İT üzrə inkişafın dinamikasını, onun mövcud vəziyyətini, yaşadığı problemləri və inkişaf perspektivlərini müəyyənləşdirmək üçün aidiyyəti olan 3 tip əhali kateqoriyası: İT mütəxəssisləri, İT ekspertləri və işəgötürənlər arasında anket sorğusu keçirilmişdir.

İT mütəxəssislərinə ünvanlanmış sorğuda onların yeni İT ixtisasına yiyələnmək istəklərinin məqsədini və bu istəyin reallaşdırılması zamanı rastlaşdıqları problemləri müəyyənləşdirməyə imkan verən suallar da öz əksini tapmışdır. Bu məqalədə respondentlərin həmin suallarla bağlı cavablarının təhlili verilmişdir.

İT mütəxəssislərinin bilik və bacarıqlarını artırmaq təşəbbüsü

İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları (İKT) sektorunun prioritet sahə elan olunması, bir sıra mühüm proqram və layihələrin həyata keçirilməsi, əldə edilmiş

nailiyyətlər, informasiya cəmiyyəti quruculuğu istiqamətində atılan addımlar İT sahəsinin dinamik inkişafına təminat vermişdir. Odur ki, bu sahədə iş təcrübəsi az olan və ya heç olmayan mütəxəssislər təhsil müəssisələrində əldə edə bilmədikləri bilik və bacarıqları "tamamlamaq", müasir inkişafdən geri qalmamaq və rəqabətə davamlılıq nümayiş etdirməkdə maraqlıdırlar.

Sorğunun nəticələrinə əsasən, demək olar ki, respondentlər yüksək ixtisaslı İT kadrlarının qıtlığı problemini və onlara qarşı yürüdülmən tələbləri yaxşı dərk edirlər. Onlar başa düşürlər ki, İT üzrə kadr bazarında rəqabətqabiliyyətli mütəxəssis olmaq üçün tamamlanmış ali təhsillə yanaşı, yüksək bacarığa və peşəkarlığa malik olmalıdırlar. Odur ki, İT sektorunda çalışan respondentlər sürətlə yeniləşən texnologiyalarla ayaqlaşmaq üçün malik olduqları bilik və bacarıqların daima artırılmasının yeganə yol olduğunu çox yaxşı dərk edirlər. Sorğuda iştirak edən respondentlərin 90,8%-i İT ixtisası üzrə işlə məşğul olmaq üçün bilik və bacarığını artırmaq istədiklərini bildirmişlər və bu da yuxarıda deyilənləri bir daha təsdiqləyir.

İT ixtisasını təkmilləşdirmək arzusunda olan respondentlərin 36%-i təcrübəli İT mütəxəssisi yanında çalışmaqla praktiki bacarıqlarını artırmaq istədiklərini bildirmişlər. Həqiqətən də, bu gün Azərbaycanda yüksək ixtisaslı kadr hazırlayan və ya onların ixtisas artırmasını təmin edən müəssisələr, təlim kursları və s. çox azdır. Beynəlxalq səviyyəli sertifikatlaşdırılmış təhsil haqqı isə kifayət qədər yüksəkdir. Bu baxımdan, əksər təcrübəsiz gənc mütəxəssislər daha təcrübəli mütəxəssislər yanında praktiki bacarıqlarını artırmağa üstünlük verirlər. İT ixtisasını təkmilləşdirmək istəyən respondentlərin 21%-i öz üzərində işləməklə yeni bacarıqlar əldə etmək, 17%-i distant təhsil sisteminin köməyi ilə, 15%-i qısamüddətli sertifikatlaşdırılmış kurslar keçməklə bu istəklərini reallaşdırmaq arzusunda olduqlarını bildirmişlər.

Sorğuda iştirak edənlərin 79%-i işlədikləri müəssisədə yeni bilik və bacarıqlara yiyələndiklərini bildirmişlər. Onlardan 43,2%-i bilik və bacarıqlarını işlədikləri təşkilatda öz təşəbbüsləri ilə, 34,5%-i iş prosesində daha təcrübəli mütəxəssisin rəhbərliyi ilə, 13,3%-i işdən sonra qısa müddətli kurslar təşkil olunmaqla, yalnız 9%-i öz hesabına, lakin müəssisə rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə artırıdqlarını bildirmişlər.

İT ixtisası üzrə peşəkarlıq səviyyəsinin artırılmasında nəzəri çəkən məqamlardan biri digər peşə sahələrindən olan nümayəndələrin İT sferasına axını ilə bağlıdır. Belə ki, İT sahəsində çalışan mütəxəssislərin diplomlarına görə hansı ixtisas sahibi olduqlarını təhlil edərkən müəyyən olunmuşdur ki, onlardan 26%-i İT ixtisası ilə tamamilə bağlılığı olmayan ixtisas sahələrinin nümayəndələridir, onların da arasında fizik, bioloq, həkim, hüquqşünas, jurnalist, iqtisadçı, memar, kimyaçı, rus dili və ədəbiyyatı müəlliminə və s. rast gəlmək olar. Təbii ki, bu vəziyyət, bir tərəfdən, İT sahəsinin respublika iqtisadiyyatında rolunu və nüfuzunu nümayiş etdirir, İT kadrlarına tələbat olduğunu göstərir, digər tərəfdən isə, bütün bunlar xeyli əlavə vəsait tələb edir. Respondentlərin yenidən təhsil almaq, birincidən fərqli olan İT ixtisasına yiyələnmək istəyi bu gün əmək bazarında işçi qüvvəsinin mobilliyinin və müəyyən mənada motivasiyasının artmasını nümayiş etdirir.

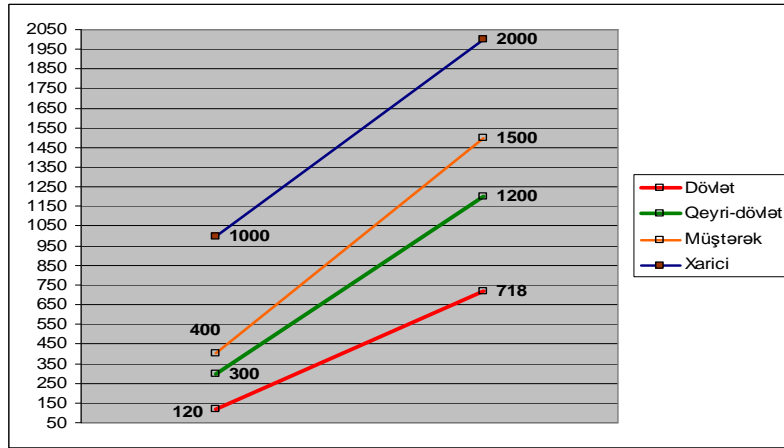
Çox maraqlı bir haldır ki, İT mütəxəssisləri, əsasən, proqramçılar, müəyyən bir predmet sahəsində kompyuter idarəetmə sistemlərinin yaradılması zamanı avtomatlaşdırılması tələb olunan məsələlərə aid olan müvafiq spesifik biznes-prosesləri dərinədən öyrənməli olurlar. Məsələn, mühasibat, layihələndirmə, gömrük, tibb, sosial müdafiə və s. sahələrdə İT-nin tətbiqi və müşayiəti ilə məşğul olan mütəxəssislər bu

sahənin bütün incəliklərini mənimsəyirlər və demək olar ki, həmin sahənin mütəxəssisi olurlar. Həmin mütəxəssislər arasında müvafiq peşə sahəsini dərindən bildiklərinə görə bu sahəyə keçmək təklifi alanlar və onu qəbul edənlər də olur.

İT mütəxəssislərinin yeni İT ixtisasına yiyələnmək təşəbbüsləri

Bu gün İT ixtisası üzrə diploma və sertifikatla malik olan mütəxəssislər iş axtararkən işəgötürənlərin diqqətindən kənar qalmırlar. Respondentlərin 55,9%-i iş tapmaqda İT ixtisası üzrə sənədin çox böyük köməyi olduğunu göstərmişlər. Lakin onlar başa düşürlər ki, İT üzrə kadr bazarında rəqabətqabiliyyətli mütəxəssis olmaq üçün tamamlanmış ali təhsillə yanaşı, yüksək peşəkarlığa və ciddi sertifikata malik olmalıdırlar. Buna yeni kompaniyaların yaranması və mövcud olanların inkişafı, istifadə olunan texnologiyaların və sistemlərin daha da inkişaf etdirilməsi və yenilərinin istismarı da təsir göstərir. İT üzrə kadrlara, adətən, özəl kompaniyalar tərəfindən yüksək tələblər yürüdülmür və belə kompaniyalar işçilərə kifayət qədər yüksək əmək haqqı, karyera, təhsil almaq, sosial güzəştlər, müxtəlif layihələr təklif edirlər. Xarici firmalar yüksək peşəkarlığa malik İT mütəxəssislərini diqqətdən kənar qoymur, onları yerli kompaniyalara nisbətən bir neçə dəfə yüksək əmək haqqı, xarici ezamiyyətlər, təhsil xidmətləri və s. ilə işə cəlb edirlər. Əmək haqqı ilə bağlı qeyd edilən fikirləri əks etdirən məqamlar *Şəkil 2-də* — respondentlərin işlədiyi müəssisənin mülkiyyət formasına görə aldıkları əmək haqqının məbləğinin dəyişməsi diaqramlarında göstərilmişdir.

Bu baxımdan, hazırkı mütəxəssislər yeni İT üzrə təhsil almağa maraqlıdırlar və bu fakt sorğuda iştirak edən 268 respondentdən 200 nəfərinin gələcəkdə yeni İT ixtisasına yiyələnmək istəməsində öz təsdiqini tapır.

Şəkil 2. Dövlət, qeyri-dövlət, müştərək və xarici müəssisələrdə işləyən respondentlərin aldıkları əmək haqqı

Bu tendensiya respondentlərin cavablarının rayonlar üzrə təhlili zamanı da özünü göstərmişdir və məlum olmuşdur ki, Bakı-Abşeron zonasına nisbətən digər rayonlardan olan respondentlər (86,5%) hər hansı yeni İT ixtisasına yiyələnməkdə daha çox maraqlıdırlar.

Yeni İT peşəsinə yiyələnmək istədiyini bildirən 289 respondentdən 112 nəfəri, yəni 38,8%-i proqram təminatı, 33,2%-i telekommunikasiya, 15,9%-i İT xidmətləri, 12,1%-i isə aparat təminatı üzrə təhsil almaq istədiyini bildirmişdir.

Göstərilən rəqəmlər İT sahəsində proqram təminatı və telekommunikasiya seqmentlərinin prioritet sahələr olduğunu bir daha nəzərə çatdırır. Bu sualın cavablarının nəticələri onu göstərir ki, sorğuda iştirak edən respondentlər bu gün İT sahəsində prioritet istiqamətlər haqqında çox gözəl təsəvvürə malikdirlər. Belə ki, alınan bu nəticə işəgötürənlərin İT sferasının prioritet seqmenti kimi məhz bu sahələrə daha çox önəm verdiklərini əks etdirən nəticələrlə uzlaşır (sorğuda iştirak edən işəgötürənlərin 24,7%-i proqram təminatı, 48%-i telekommunikasiya, 15,3%-i İT xidmətlərinə, 12, %-i isə aparat təminatına önəm vermişlər).

Cari sualla bağlı respondentlərin cavablarının rayonlar üzrə təhlili göstərmişdir ki, Bakı-Abşeron zonası üzrə yeni İT ixtisasına yiyələnmək istəyənlərin böyük əksəriyyəti İT sahəsinin telekommunikasiya (İnternet xidməti, İP-telefoniya, korporativ şəbəkələrin təşkili və s.) seqmentinə, digər rayonlar üzrə olanlar isə proqram təminatı seqmentinə daha çox önəm verirlər.

Yeni İT üzrə təhsil almaq istəyənlərin 63,2%-i bunun təhsil aldıqdan sonra müvafiq ixtisasa yiyələnməyə ilk, 36,8%-i isə növbəti cəhd olduğunu bildirmişlər.

Sonuncular yeni İT ixtisasına yiyələnmək istəklərini bu ixtisasın əvvəlkilərdən daha perspektivli olması ilə əsaslandırıb. Belə əsas gətirən respondentlər 40,9% təşkil edirlər. Respondentlərin 28,9%-i yeni İT ixtisasına yiyələnmək istəklərini əmək haqqının əvvəlkindən daha yüksək olması, 18,8%-i tez və əlverişli iş tapmağa daha yararlı olması, yalnız 11,4%-i isə yiyələncəkləri İT ixtisası ilə bağlı iş şəraitinin əvvəlkindən daha yaxşı olması ilə əsaslandırırlar.

Yeni İT üzrə təhsil almaq istəyinin səbəbi ilə bağlı sualların cavablarını şərh edərkən qeyd etmək lazımdır ki, İT üzrə əmək bazarına uzun müddətli təsir göstərir və bu sahədə çalışan işçi qüvvəsinin struktur tərkibini daha çox tələb olunanların xeyrinə dəyişir.

Qeyd etmək lazımdır ki, hazırda gənclərin İT ixtisaslarına marağı daima artır, onlar bilirlər ki, təhsili bitirdikdən sonra kifayət qədər yüksək əmək haqqı təklif edən iş tapa biləcəklər. Maraqlı fakt kimi onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, ikinci təhsil (diplom) almaq üçün Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasına müraciət edən və yenidən test imtahanlarından keçən abituriyentlərin sayında İT-yə üstünlük verənlər çoxluq təşkil edir [4].

Respondentlərin 26,3%-i yeni İT peşəsinə yiyələnmək üçün, əsasən, xarici ölkələrdə müvafiq təlim-təcrübə keçməyə üstünlük verirlər ki, bu da təbii. Bu gün Azərbaycanda İT sahəsinin gələcək inkişafı dünya miqyasında rəqabətqabiliyyətli mütəxəssislərin yetişməsindən çox asılıdır və mütəxəssislərimiz də bu həqiqəti başa düşərək mütəmadi olaraq öz inkişaf səviyyələrini artırmaqda maraqlıdırlar. Buna dövlət tərəfindən də xüsusi dəstək göstərilir [5].

Respondentlər yeni İT ixtisasına yiyələnmək istəklərini reallaşdırmaq üçün kursların təşkilinə üstünlük verirlər. Belə ki, respondentlərin 21,3%-i qısamüddətli, 16,5%-i uzunmüddətli sertifikatlı tam kurslarda iştirak etməklə yeni İT ixtisasına yiyələnmək arzusunda olduqlarını bildirmişlər. Respondentlərdən 12,1%-i bu məqsədlə ixtisasartırma və ya ixtisasdəyişmə kurslarında təlim keçməyə, 8,6%-i isə distant təhsilə üstünlük vermişlər.

Respondentlərin hansı yeni İT ixtisasına yiyələnmək istədiklərini araşdırarkən məlum olmuşdur ki, onlardan 14,6%-i proqramçı-mühəndis, 12,6%-i kompyuter

sistemlərinin istismarı üzrə mühəndis, 8,6%-i sistem proqramçısı, 7,7%-i veb-mütəxəssis, 7,3%-i verilənlər bazası üzrə administrator ixtisasına yiyələnmək istəyirlər.

Bu cavablar İT üzrə əmək bazarında işəgötürənlərin tələblərinə müvafiqdir, bu isə məhz həmin ixtisaslardan olan İT mütəxəssislərinə tələbin daha çox olması faktını bir daha təsdiqləyir.

Cari suala respondentlərin verdikləri cavabların rayonlar üzrə analizi respondentlərin yeni İT ixtisası kimi kompyuter sistemlərinin istismarı üzrə mühəndis, proqramçı-mühəndis ixtisaslarının daha prioritet sahələr olduğunu əks etdirmişdir. Bakı-Abşeron zonasından olan respondentlərin ən az önəm verdikləri kompyuter operatoru ixtisası, digər rayonlardan olan respondentlər üçün isə İT üzrə tədqiqatçı ixtisası olmuşdur.

Qeyd etmək lazımdır ki, belə bölgü, əsasən, rayonlarda İT şirkətlərinin çox az olması ilə bağlıdır. İT şirkəti dedikdə, təkcə konkret olaraq İT ilə məşğul olan şirkət deyil, həm də İnternet-provayderlər, proqramlaşdırma və kommunikasiya, həmçinin kompyuter və digər texniki avadanlıqların satışı ilə məşğul olan şirkətlər də nəzərdə tutulur.

İT mütəxəssislərinin yeni İT ixtisası almalarına işəgötürənlərin münasibəti

Heç təsadüfə deyil ki, İKT-nin prioritet sahə elan olunması yeni, daha perspektivli İT ixtisaslarına yiyələnmək arzusunda olanların sayının artmasına səbəb olmuşdur və onların bu təşəbbüsü, çox düzgün olaraq, işəgötürənlər tərəfindən də dəstəklənir. Bu fakt respondentlərə ünvanlanmış müvafiq sualın cavablandırılmasında öz təsdiqini tapmışdır. Respondentlər, onların yeni İT peşəsinə yiyələnmək istəklərinin işəgötürənlər tərəfindən dəstəkləndiyini təsdiqləmişlər. Belə ki, 241 respondentdən 223 nəfəri işəgötürənlərin bu işə dəstək verəcəklərinə əmin olduqlarını bildirmişdir. Bu cür münasibət təbiidir, çünki artıq işəgötürənlər bu sektorda vəziyyəti kökündən dəyişmək üçün kadrların inkişafının vacibliyini dərk edərək, bu işə dəstək verməyə başlamışlar.

Əlbəttə, bu gün İT iqtisadiyyatın bütün sahələrinə nüfuz etdiyi üçün işəgötürənlər həmin sahədə aparılan dövlət siyasətini çox düzgün dərk edirlər və əməkdaşlarının yeni, daha perspektivli İT ixtisası almalarına özləri də şərait yaradırlar. Aparılan sorğunun nəticələrində öz təsdiqini tapan bu fakt göstərir ki, müəssisələr və kompaniyalar İT sferasında dövlət siyasətinə uyğun işlərin, layihələrin həyata keçirilməsindən kənar qalmaq istəmirlər, kadrlarının ixtisas səviyyələrinin artırılmasına maraqlıdırlar və bunun üçün lazımi vəsait ayırmaqdan çəkinmirlər.

Bunlarla yanaşı, respondentlərin 50,3%-nin, maliyyə imkanları olmasa da, fiziki imkanları hesabına yeni İT ixtisasına yiyələnmək istəməsi, 42,7%-nin yeni İT peşəsinə yiyələnmək üçün maliyyə imkanlarının olmaması faktı işəgötürənləri düşündürməlidir və bu işə vəsait ayrılmasının konturları cızılmalıdır. Bu zaman təhsil haqqını ödəyən işəgötürənlər onun “qaytarılmasını” gözləməkdə haqlıdırlar. İşəgötürənlərin mütəxəssis hazırlığına böyük diqqət ayırdıqları bir vaxtda, bundan başqalarının bəhrələnməsi halları az deyil. Belə ki, peşəkarlıq səviyyəsini artıran mütəxəssis bazarda öz qiymətini başa düşür və daha yüksək əmək haqqı təklif edilən iş yerləri tapır. Odur ki, mütəxəssis yetişdirərkən onu gələcəkdə necə saxlamaq haqqında da düşünmək lazımdır.

Nəticə

İT üzrə kadrlar yeni İT peşəsinə yiyələnmək istəyinin məqsədini ifadə edərkən müvafiq sahədə işləmək üçün ən başlıca cəhətin - yaxşı savad və müasir tələblərə cavab verən təhsilin olmasını aydın başa düşdüklerini bir daha təsdiqləmişlər. Onlar dünya bazarında rəqabətə davamlı mütəxəssis olmaq, karyeralarını yüksəltmək, ixtisaslarını artırmaq və daha yüksək əmək haqqı almaq üçün yeni İT peşəsinə yiyələnməkdə ısrarlı olduqlarını bildirmişlər.

Bunun üçün İT sahəsində ixtisaslaşmış institutların nəzdində mütəxəssislərin qısamüddətə hazırlanmasını, ixtisaslarının artırılmasını və yenidən hazırlığını həyata keçirən və bununla da, kadr qıtlığının qismən aradan qaldırılmasını təmin edən innovativ elmi-tədris mərkəzləri yaradılmalıdır. Belə mərkəzlər İT sənayesi və İT təhsili arasında “körpü” rolunu oynaya bilər, mütəmadi olaraq əmək bazarının İT segmentinin monitorinqini həyata keçirə bilərlər.

Ədəbiyyat

1. “Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2010-2012-ci illər üçün Dövlət Proqramının (Elektron Azərbaycan)”. — Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2010-cu il 11 avqust tarixli Sərəncamı.
2. “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramı” . — Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 14 aprel tarixli Fərmanı.
3. “Azərbaycan Respublikası Məşğulluq strategiyasının həyata keçirilməsi üzrə Dövlət Proqramı (2007-2015-ci illər)”. — Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 15 may tarixli Sərəncamı.
4. 2006-2007-ci tədris ili üçün ali məktəblərə tələbə qəbulu elanı. Abituriyent 3. 2006.
5. “2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xaricdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı”. – Azərbaycan Respublikası Prezidentinin” 2007-ci il 16 aprel tarixli Sərəncamı.

УДК 331.5.024.5

Мамедова М.Г., Джабраилова З.Г.

Институт Информационных Технологий НАНА, Баку, Азербайджан

depart15@iit.ab.az

Проблемы повышения квалификационного уровня специалистов информационных технологий в Азербайджане

Формирование информационного общества в республике стимулирует специалистов информационных технологий (ИТ) к повышению уровня знаний и навыков для соответствия прогрессу современных технологий и обеспечения конкурентоспособности в этой области. В статье изложены некоторые результаты проведенного исследования «Мониторинг опроса ИТ-специалистов в Азербайджане», отражающего цели и проблемы ИТ-кадров в реализации повышения уровня знаний и навыков, а также отношение работодателей к реализации этой инициативы ИТ-кадров.

Ключевые слова: ИТ-специалисты, ИТ-специальности, рынок ИТ-кадров, профессиональный уровень ИТ-специалистов.

Mamedova M.H., Djabrailova Z.G.

Institute of Information Technology ANAS, Baku, Azerbaijan

depart15@iit.ab.az

The problems of improvement of IT-specialists qualification level in Azerbaijan

Formation of informative society in the republic stimulates IT specialists to knowledge and skills improvement in order to comply with modern technology progress and to provide competitiveness in this field. Some results reflecting IT personnel objectives and problems in realization of knowledge and skill improvement and attitude of the employers to this initiative of IT specialists were stated in the article on the basis of the analysis data obtained in the result of conducted reseach “Monitoring of demands for IT personnel in Azerbaijan”.

Key words: IT-specialists, IT-professions, monitoring of IT-specialists market, evaluation of IT-specialist training quality.